

Елла Андієвська

Подорож

Емма Андієвська

Подорож

«Мультимедийное издательство Стрельбицкого»

Андієвська Е.

Подорож / Е. Андієвська — «Мультимедийное издательство Стрельбицкого»,

«Подорож» Емми Андієвської – збірка новел, яка характеризується численними експериментами з формою та змістом, домінуванням сюрреалістичних мотивів***. Авторка спонукає читача до нетрадиційного погляду на реальність, де возвеличуються малі речі і спрощаються – вагомі. Світову славу письменниці принесли прозові твори «Герострати», «Роман про людське призначення», «Подорож», «Джалапіта», «Тигри», «Казка про яян», поетичні збірки «Народження ідола», «Наука про землю», «Вілли над морем», «Міражі», «Міста-валети», «Шухлядні краєвиди» та ін. Емма Андієвська – українська письменниця та художниця, яка працює у стилі сюрреалізму та герметизму.

© Андієвська Е.
© Мультимедийное издательство
Стрельбицкого

Содержание

НАРОДЖЕННЯ ІДОЛА	5
КУПІВЛЯ ДЕМОНА	6
ВАЛІЗИ	8
Конец ознакомительного фрагмента.	10

**Емма Андієвська
ПОДОРОЖ
Новелі**

НАРОДЖЕННЯ ІДОЛА

(Сонет)

Немов з потвор зірвали леп,
Ще праземних, – і кров, як лицо.
(Він сам, він ні з чиеї ласки!)
Об темінь розпластавши лоб,

Дивився в цей світ: горна лип
Виходили з ґрунтів, як спека.
З природи вирізано спокій,
І звірам бракувало лап

Підвєстися. І серед сну
На кониках побільшивсь німб.
Собаки омивали місяць,

Що тіні фавнам розпиляв.
Закон: його прийняти мусять,
Якщо не зважаться спалить.

КУПІВЛЯ ДЕМОНА

Беручись за ручку своїх дверей, Д. захотів купити демона. Він побіг, боячись, що зачиняться крамниці, деякі й дійсно вже були зчинені, але ще встиг.

Продавщиця саме спускала на вітрину жалюзі, коли Д., задихавшись і вибачаючись за пізню годину, попросив продати демона.

Продавщиця взяла драбину, приставила її до поліць, полізла, зняла демона з верхньої поліці, обтрусила з нього пил, запакувала в лискучий папір, перев'язала шнурком, клацнула клявішами каси і, погасивши світло, перетворилась на драбину.

Д. дуже вдоволений вийшов з демоном під паҳвою. Нарешті він мав власного демона, яому цього вже давно хотілося, аж дивно було, чого раніше він не купив, але тоді, певно, ще не прийшов на це час.

На вулицях продавали вечільні газети й запалювали ліхтарі. Під ліхтарями стояли поліції і їхні тістечка.

Д. міцніше притиснув рукю пакунок, щоб відчути куплене. Оминути собор, кілька кроків – і дома, і, уявляючи собі обличчя жінки, дітей, що його чекали, він посміхнувся.

– Ти купив собі молодого демона!

Д. глянув у напрямку голосу. У ніші собору стояв святий з відбитою рукою і кивав Д. підійти ближче.

Д. було дуже незручно.

– Так, я маю власного демона...

– Знаєш, – продовжував святий, ніби не помічаючи, що Д. незручно, – у мене ревматизм – моя ніша трохи протікає, і після того, як мені відірвало руку при одному з повітряних нападів, я почуваю біль саме в тому відірваному шматку руки. Це сталося дуже давно, але я ніяк не відвікну. Правда, дивно?

– Це я намовив його гукнути тебе, – позіхнув над нішою півень і повернувся до Д.

– Він набрид мені своїми історіями про ревматизм у відбитій руці – я дуже підозріваю, що в нього нема ніякого ревматизму, що він це вигадав від нудьги, та й про відбиту руку мені щось не все ясно – я знаю його історії напам'ять, навіть з кінця до початку. Ревматизм його єдина тема, яку він розповідає на всі лади. Взимку це ще нічого, але влітку! Не бійся, – заспокоїв півень Д., помітивши, що той зиркає на святого, – він не може образитися, він святий. Мій фах пускати миляні баньки. Я люблю всю ніч видувати їх, і тепер навесні для цього саме найкраща пора, але потрібне зосередження, а він мені заважає. Як я люблю миляні баньки! Між іншим, так як я, ніхто не вміє їх видувати. Не подумай, що я зарозумілий. Щиро кажу – ні. Зрештою вистачає подивитися на півня, що стоїть на другому боці собору і славиться пусканням баньок, щоб збегнути мое мистецтво. Він супроти мене ніщо, профан. Бо дійсно лише я досконалий у цьому.

І він для наочності видув гірлянди крокодилоподібних, мушльоподібних, круглих, видовжених, помаранчових, жовтих, червоних, чорних і сріблястих баньок.

– Ти маєш власного демона, – згадав півень – До побачення.

І він повернувся хвостом до Д.

– Д., – мовив святий, струшуючи з одягу миляні баньки, – ти маєш демона, отже ти тепер...

Він раптом забув, що хотів сказати, махнув рукою й замовк.

На розі проїхав трамвай. Д. ще трохи постояв і пішов, яому перехотілося йти додому.

Уперше за все життя Д. почув себе інакшим. Спинившись перед вітринкою, він обережно помацав пакунок з демоном. Демон був м'який і приемний. «Ні, – подумав Д., – я ще не хочу,

щоб він говорив», – і рішуче підійшов до будинку, де мешкав. На дверях йому кинулися в вічі металеві квіточки, набиті посередині колом, на які він раніше не звертав уваги.

Д. подзвонив, двері відчинилися, і він став підійматися східцями вгору, коли двері портьєрші розтулилися, і син її висунувся в щіліну й меланхолійно зідхнув:

– О, ви маєте демона!

Д. зробив вигляд, що не почув, і прискорив кроки. Але тепер, як на команду, з усіх дверей висувалися сусіди, вигукуючи:

– Ви маєте демона!

– І що коштував демон?

– Він приручений чи ні?

Д. здавалося, що він роками підіймається по сходах. Ці хами, що це їх обходило! Хами не вгавали.

– Се-се-се! – прошипів Д., перекрививши обличчя й висунувши їм язика.

– Ага! – вирвалося з полегшенням у сусідів, і вони, заспокоєні й задоволені, позачиняли за собою двері.

На порозі Д. чекала жінка. Вона помогла йому зняти пальто, і він аж пошкодував, що не взув калош, так йому забажалося їх зняти.

У кімнаті діти гралися кішкою, що крутила хвостом і нявкала.

Д. поклав пакунок на стіл і сказав:

– Тепер ми маємо власного демона.

Діти від захоплення розірвали кішку надвое і обидва шматки жбурнули під ліжко.

«Тепер я маю демона», думав Д. в ліжку, слухаючи, як сонно дихають діти й жінка, і не міг заснути. Зародки настрою, що з'явилися в нього по дорозі додому, розросталися в важку первісну радість. Радість ширила м'язи – Д. здавалося, що від неї аж тіло потріскує, як від електрики, – і починала крутитися голова.

Д. встав, накинув на себе халат, вийшов на балкон і, вдихнувши всім тілом повітря, сам того не усвідомлюючи, плеснув у долоні. Його ніби вставили в важке чорне хвилювання. Він стояв, як в трансі, і навіть не відчував, що кров близкає з пучок, дивився, як перед ним починають світитися дахи світлом, яке він колись дуже давно десь бачив, хоч і не міг пригадати де. Біля його ніг близки крові перетворювалися на струмки.

На столі лежав демон, акуратно запакований в лискучий папір і перев'язаний шнурком.

ВАЛІЗИ

– Хвилиночку, пане, пане! – просто на Д. бігла огядна людина. – Пане, я дарую вам ці валізи!

І перш ніж Д. встиг зрозуміти, що сталося, товстун вже зник в одній з найближчих вулиць. До ніг Д., невинно посміхаючись, носії поставили з десяток величезних валіз.

Д. глянув на валізи, на носіїв, підняв плечима повітря й намірився йти. Можливо, при інших обставинах він інакше поставився б до такого подарунку, але Д. поспішав на побачення. Він вирішив, що пора освідчитися дівчині і що він сьогодні це зробить, валізи були йому ні до чого.

Носії підхопили валізи й побігли за Д. Він зупинився.

– Мені не потрібні валізи!

Носії переглянулися, похитали головами й при першому ж кроці свого нового господаря послідували за ним. Д. не мав ні часу, ні охоти сперечатися з ними, мовляв, відчепляться, коли не звертати на них уваги, і, не оглядаючись, прямував далі.

Була неділя, пригадав собі Д., побачивши, що в парк вийшло пів міста. На кожному дереві висіло по сонцю, кричали дикі качки і все дрібне птаство. Нагулювали псів. Щасливі батьки, в супроводі знайомих, родичів і дакелів, пхали дитячі візки, а над озером сиділа публіка, в кого не було грошей заплатити за човен, щоб поплавати по озеру, і голосно захоплювалась природою. Д. аж самому захотілося сказати: «Дерево, яке чудо природи!» або: «Світ прекрасний!»

На одній лавці, між двох бородатих бабусь, сиділа дівчина. Побачивши Д. з валізами, вона підхопилась, і квіточки на її сукні згасли.

– Ти від'їжджаєш? Такий ти! – і побігла геть, плачуши.

– Почекай, я тобі все поясню! – вигукнув Д., біжачи за нею.

Носії, підплигуючи й прокладаючи собі дорогу валізами, погнали слідом. Одного так вдалило валізою, що голова йому перекрутилася карком наперед. Від жаху, бачачи раптом власну спину, чоловік ревів, не наважуючися рушити з місця. Мимохідь носії зачепили дитячий візок. Від поштовху немовля вилетіло і, зачіпившись сорочкою за гілку, повисло над натовпом.

В загальній метушні Д. загубив дівчину з очей, але зупиняється після того, що накоїли носії, було запізно, і Д. біг, не дивлячись куди, аби лише вперед, геть від криків, від людей, від валіз, які так безглаздо зруйнували його життя.

В першому завулку, де не стало чути криків, Д. зупинився й перевів дух. Біля нього легко й весело, ніби попередній біг був розвагою, не вартою уваги, зупинились носії і поставили валізи.

– Відкрийте валізи, я хочу принаймні знати, що в них!

– Пане, – сказав один з носіїв, – ці валізи неможливо відкрити.

– То розбийте їх!

– їх не можна знищити.

– В такому разі забирайтесь до чорта!

– Пане, ми вам належимо.

Якби Д. мав хворе серце, воно розірвалося б від люті, але серце Д. працювало на кілька кінських сил; за хвилину воно розтасувало кров по належних місцях, і Д. почув лише голод.

– Чорт з вами, – сказав він, намацавши в кишені кілька дрібних монет, увесь свій капітал. – Нехай хтось з вас піде купити мені кілька булочок.

– Пане, ми не вмімо купувати.

– Якщо ви належите мені, то мусите, я голодний, швидко!

– Пане, ви можете нас убити, але ми не вмімо купувати, ми вмімо лише носити валізи.

Після цього Д. вже нічого не казав.

Завулок був такий вузький, аж давно, як він ще існував у такому великому місті. Будови стояли мертві, хоч угорі з одного будинка до другого висіла мокра білизна. Крім крапель, що інколи падали на брук, ніщо не нагадувало про людське існування. Д. сів на один з кам'яних порогів і заснув, притулившись до чиїхось дверей, що за своїм виглядом ще ніколи не відчиналися.

Д. струсонуло, кинуло набік, вдарило по барабанних перетинках, і він прокинувся. Навколо, скільки сягало око, з старих, найновіших, малих і великих авт горлали шофери; деякі навіть познімали стерна і билися ними. Сам Д. сидів у авті, яким правив обтічної форми шофер. Позаду нього з ентузіазмом посміхалися носії.

– Що тут діється?

– Ці шофери нещасні, їм не пощастило посадити вас у свою машину.

– Я не маю грошей! – вигукнув Д. – Ви помиляєтесь, думаючи, що мої валізи чогось варті!

– Вам не подобається швидкість, – простогнав шофер і дав повний газ.

Авто завило і, оминаючи туші інших авт, на одному колесі повернуло за ріг.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочтите эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.